

РЕШЕНИЕ

№ 42249

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в
публично заседание на 12.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **10679** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 26, ал. 12 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на М. Л., гражданин на К., чрез адвокат Д. М., с адрес за призоваване: [населено място], [улица], ет. 1, ап. 8 срещу Отказ № 5364р-20917 от 13.09.2025 г. за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Синя карта“ по чл. 33к от ЗЧРБ на оспорвания, постановен от Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ - МВР. В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен, като издаден при допуснато съществено нарушение на административно-производствените правила и при несъответствие с материално-правни разпоредби.

Посочено е, че М. Л. - кандидатът за „Синя карта“ е специалист с дългогодишен опит в ИТ сектора и Е планирано да бъде назначен на длъжност „Програмист, софтуерни приложения“ с код по НКПД - 2514 6001. Видно от представения в хода на административното производство договор, жалбоподателят има съвместна дейност с фирмата-работодател от дълго време. „Кохирънт Сълюшънс“ ЕООД е утвърдено дружество в областта на компютърните технологии, работи от много години в страната и има назначени много чуждестранни работници-специалисти.

Според изложеното в жалбата М. Л. попада в хипотезата на чл. 17. ал. 1, т. 1, б. а) Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ), т.е. кандидатът е лице с више образование, видно от надлежно представената диплома. Представени са и всички останали документи, съгласно ЗЧРБ и ППЗЧРБ, изискуеми за издаване на исканото разрешение. Въпреки това, Агенцията по заетостта (АЗ) незаконосъобразно е дала отрицателно становище. АЗ не спазила нормативните срокове за уведомяване на Дирекция „Миграция“ – МВР в случай на

констатирани нередовности с подадените от кандидатите заявление за издаване на разрешения за пребиваване.

Релевирани са доводи, че в член 12 от договор за правна помощ по граждански дела, предвиждащи освобождаване от легализация на документи от 1975, подписан между Народна република България и СССР за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела, относно „Валидност на документи“ е посочено, че документи, които на територията на една от договарящи те страни са били съставени или заверени от компетентни органи съгласно установената форма, се приемат на територията на другата договаряща страна без легализация. Същото се отнася и до документи на граждани, подписите, на които са заверени по правилата, действащи в съответната договаряща страна. В тази връзка се сочи, че представената диплома не е било необходимо да е заверена с апостил.

Посочва се, че оспореният административен акт е лишен от мотиви и че не са спазени административно-производствените правила, което е нарушение на чл. 35 от АПК.

Оспорващият сочи, че и старата Директива 2009/50/ЕО на Съвета на ЕС и новата Директива (ЕС) 2021/1883 на Европейския Парламент и на Съвета от 20 октомври 2021 година относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост е посочено, че имат за цел „Съюзът да се превърне в икономика, основаваща се на знания и иновации, да се намали административната тежест върху дружествата и да се постигне по-добро съгласуване между предлагането и търсенето на труд.“ Предприемане на мерки за улесняване на приема на висококвалифицирани работници от трети държави, трябва да се разглеждат в този по-широк контекст. В тази връзка “Кохирънт Сълюшънс” ЕООД е положило изключително много усилия за да привлече М. Л., който е утвърден специалист в своята професионална област.

Посочва се, че българският бюджет ще бъде ощетен от невнасянето на съответните осигурителни вноски и данъци от чуждестранния гражданин.

По време на проведеното по делото открито заседание оспорващият не се явява лично. Представява се от адвокат М., който поддържа жалбата. Представени са допълнителни съображения в писмено становище. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът не се явява и не се представлява. В писмена защита пълномощникът му юрисконсулт Т. оспорва жалбата. Твърди, че положителното становище на АЗ е задължително условие за получаване на разрешение за пребиваване по чл. 33к от ЗЧРБ, защото Директора на Дирекция „Миграция” – МВР действа в условията на обвързана компетентност. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

“Кохирънт Сълюшънс” ЕООД е подало от името на М. Л., заявление рег. № П-6096/31.03.2025 г. за предоставяне на право на продължително пребиваване на чужденец в Република България, на основание чл. 33к от ЗЧРБ.

На основание чл. 33к, ал. 8 от ЗЧРБ, Дирекция "Миграция" е изпратила по електронен път на Агенцията по заетостта, заявлението и приложените към него документи за провеждане на съгласуване на основание чл. 17 от ЗТМТМ.

С писмено становище № СМ-15679/20.08.2025 г. Изпълнителният директор на АЗ е изразил

отрицателно становище относно заемането на длъжността „програмист, софтуерни приложения” в “Кохирънт Сълюшънс” ЕООД от страна на М. Л., гражданин на К..

В мотивите на становището е посочено, че съгласно чл. 7, ал. 1, т. 3 от ЗТМТЗ, достъп до пазара на труда на работници – граждани на трети държави, се разрешава за заемането на длъжности, за които не се изисква българско гражданство, когато гражданинът на трета държава притежава специализирани знания, умения и професионален опит, необходими за съответната длъжност.

Посочено, че според чл. 33к, ал. 5, т. 5 от ЗЧРБ, представените от кандидата документи за образование, специалност, правоспособност, професионална квалификация и/или опит на работника – чужденец, легализирани по съответния ред и придружени със заверен от нотариус или от дирекция “К. отношения” при Министерството на външните работи превод на български език, съответстващи на изискванията за заемане на длъжността, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г.

В становището е указано, че легализацията на един документ изисква да е заверен от страната на произход, да е преведен на български език от оторизиран преводач и подписът на преводача да е заверен от български нотариус или от Дирекция „К. отношения” при Министерство на външните работи /МВнР/.

За държавите, с които Република България има подписани двустранни договори за правна помощ, в които са залегнали текстове за освобождаване на документите от легализация с апостил, издадените от чуждата държава документи следва да носят щемпел на оторизираното в договора ведомство. Така издаденият документ се признава от българските институции и се нуждае единствено от превод на български език и заверка на подписа на преводача от български нотариус или от Дирекция „К. отношения” към

Предвид гореизложеното и според чл. 12 на подписаният през 1975 г. Договор за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела с Русия, документите с произход Р. федерация следва да бъдат съставени или заверени от компетентен орган в Русия според установената форма, за да са валидни на територията на Република България без последваща легализация. В тези случаи документите се нуждаят от превод на български език и заверка на подписа на преводача от български нотариус или от Дирекция „К. отношения”, МВнР.

При преглед от страна на длъжностни лица при АЗ на всички документи, приложени към заявлението, е констатирано, че за М. Л. са приложени копие на документи за завършено висше образование, които не са легализирани по съответния ред - липсва заверка от компетентен орган в страната на произход на документите - Р. Федерация.

С писмо рег. № М-8500#2 от 19.05.2025 г. по описа на Агенция по заетостта, е изискано от заявителя да предостави документите за завършено висше образование, легализирани надлежно.

Допълнително представените на АЗ документи с писмо рег. № 536400- 56755/23.06.2025г, по описа на МВР, според АЗ, представляват тълкуване на разпоредби на Договор между НРБ и СССР за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела, а не изпълняват нормативно установените изисквания.

Констатираните обстоятелства, са послужили на АЗ, за издаване на отрицателно становище за достъп до пазара на труда със „Синя карта на ЕС” на М. Л., във връзка с чл. 17, ал. 1 от ЗТМТМ.

Предвид изразеното отрицателно становище от Изпълнителния директор на Агенция по заетостта, относно липса на основание за предоставяне на за достъп до пазара на труда със „Синя карта на ЕС” на М. Л. “, административният орган е приел, че чужденецът не отговаря на условията на чл. 33к от ЗЧРБ. В оспорения отказ е посочено, че становището на АЗ е задължителен елемент от производството по издаване на разрешение за пребиваване и работа от директора на дирекция „Миграция“. Липсата на положително становище от АЗ за предоставяне

на достъп до националния пазар на труда на Република България води до невъзможност за разрешаване на право на пребиваване и работа в Република България.

Като доказателства по делото са приети, изпратени от АЗ документи, касаещи заявлението на М. Л. за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“, които са били разгледани от агенцията.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: процесният отказ е бил връчен на пълномощник на М. Л. на 29.09.2025 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 08.10.2025 г. (вх. № 89488), т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна - адресат на индивидуалния административен акт, подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на разрешение за пребиваване е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 24и, ал. 17 от ЗЧРБ. Със заповед № 5364з-4651/08.10.2015 г. Директорът на Дирекция „Миграция“ – МВР е делегирал на Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ – МВР, правомощия и функции по издаването или отказването на разрешения за краткосрочно, продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване.

В случая обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма. Посочени са правните основания - чл. 33к от ЗЧРБ и са изложени подробни фактически основания.

В разглеждания казус е безспорно, че от името на М. Л., гражданин на К. е подадено заявление, на основание чл. 33к от ЗЧРБ. Съгласно тази норма (в приложимата към момента на подаване на заявлението редакция) разрешение Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за упражняване на висококвалифицирана заетост съгласно българското законодателство притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за всички видове продължително пребиваване в Република България, което се заменя с разрешението тип "Синя карта на ЕС"

Съгласно ал. 3 на посочената разпоредба (в приложимата редакция към момента на подаването на заявлението за издаване на виза), за издаване на разрешението по ал. 1 се подава на хартиен носител или по електронен път след създаване на технически условия в дирекция "Миграция" или при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, от работодателя или упълномощено от него лице или от чужденеца. Когато чужденецът има разрешение за продължително пребиваване или има предоставена международна закрила, срокът за подаване на заявлението е до 60 дни преди изтичане на пребиваването му. Когато срокът на валидност на притежаваното от чужденеца по изречение второ разрешение за пребиваване изтече, докато се вземе решение по заявлението, му се издава документ, удостоверяващ това обстоятелство. Не се изисква чужденецът с разрешено право на продължително пребиваване в страната при първоначално кандидатстване за разрешение по ал. 1 да е извън територията на Република България.

В ал. 5 на чл. 33к от ЗЧРБ са посочени всички документи, които следва да бъдат подадени със заявлението за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа". В т. 5 на тази разпоредба е предвидено представянето на документи за образование, специалност, правоспособност, професионална квалификация и/или опит на работника – чужденец, легализирани по съответния ред и придружени със заверен от

нотариус или от дирекция "К. отношения" при Министерството на външните работи превод на български език, съответстващи на изискванията за заемане на длъжността, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г.

Дирекция „Миграция“, извършва проверка на документите и в случай, че намери, че те са представени в пълнота и съдържанието им отговаря на изискванията за издаване на исканото разрешително, тя ги изпраща по електронен път на Агенцията по заетостта и Държавна агенция "Национална сигурност" заявленията по ал. 5, по които производството не е прекратено, и приложените към тях документи в 10-дневен срок от подаване на заявлението. Когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на Република България, към заявлението се прилага и справка за разрешеното му право на пребиваване. Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път заявлението с всички документи на Държавна агенция "Национална сигурност", която в 10-дневен срок изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", когато лицето е на територията на страната, а в случаите по ал. 13 – в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1. (чл. 33к, ал. 8 от ЗЧРБ, в приложимата редакция).

Според чл. 33к, ал. 9 от ЗЧРБ, в срок до 10 дни от постъпването на преписката по ал. 11 Агенцията по заетостта изпраща по електронен път на дирекция "Миграция" писмено становище на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда.

В разглеждания казус е безспорно, че АЗ изразила отрицателно становище за достъп да пазара на труда на основание чл. 33к от ЗЧРБ, по отношение на М. Л., гражданка на К.. В становището са изложени мотиви, описани подробно по-горе.

Настоящият съдебен състав не може да се съгласи с довода, че при отрицателно становище на АЗ, Дирекция „Миграция“ – МВР, действа при условията на обвързана компетентност. Становището на АЗ съставлява изискуемо съгласие, според чл. 53 от АПК, на друг орган, различен от водещия производството орган, чиито акт се оспорва. Доколкото това становище е част от производството по издаване на крайния акт, то не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, но подлежи на проверка за законосъобразност именно в съдебното производство поради липсата на друг ред за защита (вж. решение № 3921/14.04.2025 г. по адм. д. № 1750/2025 г. на ВАС и др.).

В разглеждания казус АЗ е приела, че документите за завършено висше образование не легализирани надлежно, съгласно изискванията на чл. 33к, ал. 5, т. 5 от ЗЧРБ.

Страните не спорят, че М. Л. е завършил висше образование в Уралски държавен университет, Р. Федерация, специалност „Математика“. Издадена е диплома ВБА 0397920, представена в надлежен превод, като подписа преводача от руски език е заверено от нотариус на 28.01.2025 г.

Съгласно чл. 12, т. 1 и т. 2 от Договор между Народна Република България и Съюза на съветските социалистически републики за правна помощ по граждански, семейни и наказателни дела, ратифициран с Указ № 784 на Държавния съвет от 15.04.1975 г. - ДВ, бр. 33 от 25.04.1975 г., обн., бр. 12 от 10.02.1976 г., в сила от 18.01.1976 г. - попр., бр. 17 от 28.02.2014 г., документи, които на територията на една от договарящите страни са били съставени или заверени от компетентни органи съгласно установената форма, се приемат на територията на другата договаряща страна без легализация. Същото се отнася и до документи на граждани, подписите на които са заверени по правилата, действащи в съответната договаряща страна. Документи, които на територията на една от договарящите страни се считат за официални документи, имат доказателствена сила на официални документи и на територията на другата договаряща страна.

Няма спор, че дипломата на висше образование представлява официален документ,

удостоверяващ, че лицето посочено, в нея, притежава висше образование със съответната квалификация.

Буквалното тълкуване на посочената норма от цитирания Договор, дава възможност да се направи извода, че условие за приемането на документи без легализация, съставени на територията на СССР, респективно Р. Федерация или Народна Република Българи, респективно Република България, е те да са съставени или заверени от компетентен орган. За приемането на документи са предвидени две алтернативни хипотези – съставени или заверени от компетентен орган.

В случая дипломата на М. Л. е съставена от надлежни държавни органи на Руската Федерация – Председател на Държавната изпитна комисия и Ректор на Уралски Държавен Университет „А. М. Г.“, т.е. в случая не е необходимо този документ да бъде допълнително заверяван, легализиран или снабдяван с апостил. Цитираната разпоредба на договора, дерогира приложението на установените в Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, общи правила относно легализацията на публичните актове. Налице е облекчен режим, който води до директно признаване на представените документи.

Като не е съобразил констатираните обстоятелства, Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ – МВР, е допуснал съществено нарушение на административно-производствените правила, обуславящи отмяна на оспорения отказ и връщането на преписката за ново разглеждане на подаденото от името на М. Л. заявление.

При новото разглеждане на заявлението, Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ – МВР следва да приеме за редовна представената диплома за завършено висше образование, но е необходимо да прецени дали са представени всички изброени в чл. 33к, ал. 5 от ЗЧРБ документи. По преписката липсва задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България за целия срок на пребиваване. В случая трябва да се прецени, дали чужденецът е осигурен или не по Закона за здравното осигуряване.

Към представения трудов договор, няма приложена, утвърдена от работодателя длъжностна характеристика за длъжността, която ще заеме чуждестранния гражданин.

Липсват и данни за проведена съгласувателна процедура по чл. 33к, ал. 8 от ЗЧРБ с Държавна агенция „Национална сигурност“, каквато процедура е задължителна.

По изложените съображения настоящият съдебен състав приема, че обжалваният отказ е издаден от компетентен орган, но при наличие на съществени нарушения на административно-производствените правила и при несъответствие с материално-правни разпоредби и целта на закона, поради което да бъде отменен, като преписката се върне на Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ – МВР за ново разглеждане на подаденото от М. Л. заявление, при изпълнение на дадените в мотивите настоящето решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

По отношение на направените разноски, предвид на факта, че оспорваният, чрез процесуалния си представител е претендирал такива, съдът дължи присъждането им. Съдът намира за основателно направеното възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение. По делото е проведено едно заседание, а спорът не е с фактическа и правна сложност, поради което възнаграждение в минимален размер, съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, следва да бъде приет за обоснован и справедлив.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК,

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Л., гражданин на К., чрез адвокат Д. М., срещу Отказ № 5364р-20917 от 13.09.2025 г. за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Синя карта“ по чл. 33к от ЗЧРБ на оспорващия, постановен от Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ - МВР.

ВРЪЩА ДЕЛОТО като преписката на Заместник-директора на Дирекция „Миграция“ – МВР за ново разглеждане на подаденото от М. Л. заявление, при изпълнение на дадените в мотивите настоящето решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Дирекция „Миграция“ - МВР да заплати на М. Л., гражданин на К., на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, сумата от 1010 (хиляда и десет) лева, представляваща адвокатско възнаграждение и внесена държавна такса и за осъществено процесуално представителство по административно дело № 10679 по описа за 2025 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.